BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E NJ E
po Prijavi namjere koncentracije privrednog subjekta Volksbank International AG, Republika Austrija, privrednog subjekta Volksbank BH, Bosna i Hercegovina i privrednog subjekta Zepter Komerc Banka, Bosna i Hercegovina

Sarajevo
april 2007. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

Broj: 01-03-26-005-8-II/2007
Sarajevo, 05. april 2007. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka e), člana 42. tačka d) u vezi čl. 12., 14., 16., i 18., te u skladu sa članom 24. stav (2) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH,» broj 48/05) i Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijuma za ocjenu koncetracija privrednih subjekata («Službeni glasnik BiH,» broj 96/06), člana 193. stav (2) Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», broj 29/02) a po Prijavi namjere koncetracije privrednog subjekta Volksbank International AG, Pperegringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija, privrednog subjekta Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina i privrednog subjekta Zepter Komerc Banka d.d., Jevrejska bb, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, zastupanoj po odvjetnici Bojani Tkalčić-Đulić, zajednički odvjetnički ured Bojana Tkalčić-Đulić, Olodar Prebanić i Adela Draganović, Alipašina 51, 71000 Sarajevo, zaprimljenoj pod brojem: 01-03-26-005-II/2007 dana 25. januara 2007. godine, Konkurencijsko vijeće, na 43. (čeredesettrećoj) sjednici održanoj dana 05. aprila 2007. godine, je donijelo

R J E Š E NJ E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncetracija koja će nastati na tržištu bankarskih, finansijskih usluga Bosne i Hercegovine kupovinom većine dionica u privrednom subjektu Zepter Komerc Banka d.d., Jevrejska bb, Banja Luka, Bosna i Hercegovina od privrednog subjekta Volksbank International AG, Pperegringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija i privrednog subjekta Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

2. Koncetracija iz tačke 1. ovog Rješenja upisuje se u Registar koncetracija.

3. Ovo Rješenje je konačno i objavljuje se u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e nj e

Privredni subjekt Volksbank International AG, Pperegringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija (u daljem tekstu: VBI GROUP ili podnosilac Prijave) i privredni subjekt Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: VBBH), zastupan po advokatu Bojani Tkalčić-Đulić, zajednički advokatski ured Bojana Tkalčić-Đulić, Olodar Prebanić i Adela Draganović, Alipašina 51, 71000 Sarajevo, je podnio Konkurencijskom vijeću Prijavu namjere koncetracije, dana 25. januara 2007. godine broj 01-03-26-005-II/2007, kojom privredni subjekt VBI GROUP i privredni subjekt VBBH na osnovu Ugovora o kupovini i prodaji 100,0% dioničkog kapitala privrednog subjekta UBA United Busines Activities Holding AG, Sihleggstrase 23, 8832 Wollerau, Švicarska i privrednog subjekta Zepter International KD d.o.o., Cvijićeva bb, Kozarska Dubica, Bosna i Hercegovina, postaju vlasnici 100,0% dioničkoga kapitala u privrednom subjektu Zepter Komerc Banka d.d., Jevrejska bb, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: ZEPTER banka).

Prijava namjere koncetracije (u daljem tekstu: Prijava) podnesena Konkurencijskom vijeću nije bila kompletna, u smislu člana 31. Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon) i podnosilac Prijave je istu dopunio, dana 09. februara 2007. godine, dana 26. februara 2007. godine i dana 14. marta 2007. godine, u smislu člana 31. Zakona.

Konkurencijsko vijeće, dana 21. marta 2007. godine, podnosiocu Prijave je izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, u smislu člana 30. stav (3) Zakona.

Podnosilac Prijave je naveo da nije podnio zahtjev za ocjenu koncetracije van teritorije Bosne i Hercegovine, iz razloga što ne postoji obaveza Prijave predmetne koncentracije u Republici Austriji, kao zemlji porijekla podnosioca Prijave.

Ostvareni ukupni godišnji prihod učesnika koncetracije privrednog subjekta VBI GROUP u svijetu i privrednog subjekta VBBH, privrednog subjekta ZEPTER banka na tržištu Bosne i Hercegovine u 2006. godini (godini koja je prethodila predmetnoj koncetraciji) (Tabela 1.), iznosi:

Tabela 1.

Ukupan prihod	**VBI GROUP**	**VBBH**	**ZEPTER banka**
Svijet	(..)**[1]KM	-	-
Bosna i Hercegovina	-	(..)**KM	(..)**%KM

Konkurencijsko vijeće iz navedenih podataka (Tabela 1.) je utvrdilo postojanje obaveze podnošenja Prijave od strane učesnika koncetracije, budući da su ispunjeni kriteriji ukupnog prihoda privrednih subjekata u godini koja je prethodila predmetnoj koncetraciji, u smislu člana 14. Zakona.

Konkurencijsko vijeće u ocjeni predmetne koncetracije je utvrdio sljedeće činjenice:

Pravni okvir ocjene predmetne koncetracije

Konkurencijsko vijeće u ocjeni predmetne koncetracije je primjenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06), Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncetracija privrednih subjekata, odredbe Zakona o upravnom postupku u dijelu koji nije reguliran odredbama Zakona.

Budući da se predmetna koncentracija provodi u sektoru bankarstva u obzir su uzete i odredbe Zakona o bankama Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 39/98 i 32/00) i Zakona o bankama Republike Srpske («Službeni glasnik RS», broj 44/03).

Pravni osnov i oblik koncetracije

Pravni osnov predmetne koncetracije je Ugovor o kupoprodaji 100,0% dioničkog kapitala privrednog subjekta ZEPTER banka od strane privrednog subjekta VBI GROUP i privrednog subjekta VBBH, zaključen dana 17. januara 2007. godine.

Pravni oblik predmetne koncetracije je sticanje kontrole ili preovladajućega uticaja jednog, odnosno više privrednih subjekata nad drugim i to kupovinom većine dionica, odnosno 100,0% vlasništa od strane privrednog subjekta VBI GROUP i privrednog subjekta VBBH u privrednom subjektu ZEPTER banka, u smislu člana 12. Zakona.

[1] (..)** - podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Učesnici koncetracije

Privredni subjekt Volksbank International AG, Pperegringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija je dioničko društvo registrovano pod brojem: FN 161285 u trgovačkom sudu u Beču. Osnovna djelatnost privrednog subjekta VBI GROUP je pružanje usluga na bankarskom i finansijskom tržištu.

Privredni subjekt Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je dioničarsko društvo registrovano pod brojem UF/I 3962/00 u Kantonalnom sudu u Sarajevu. Osnovna djelatnost privrednog subjekta VBBH je pružanje usluga na bankarskom i finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine. Privredni subjekt VBI GROUP vlasnik je (..)**% dionica u ukupnom kapitalu privrednog subjekta VBBH.

Privredni subjekt VBBH je vlasnik (..)**% učešća u ukupnom kapitalu privrednog subjekta Volksbank Leasing d.o.o. Sarajevo, registrovanog kod Kantonalnog suda Sarajevo-broj UF/I-1165/01, s osnovnom djelatnošću u segmentu pružanja usluga leazinga. Privredni subjekt VBBH je vlasnik (..)**% udio u ukupnom kapitalu privrednog subjekta Bamcard d.d. Sarajevo, registrovanog kod Kantonalnog suda Sarajevo-broj UF/I-2495/02, sa osnovnom djelatnošću u segmentu kartičnog poslovanja.

Privredni subjekt Zepter Komerc Bank d.d. Banja Luka, Jevrejskoj bb, 78000 Banja Luka je dioničko društvo, registrovano u Osnovnom sudu Banja Luka – broj: 1-10523-00, s osnovnom djelatnošću na bankarskom tržištu. Privredni subjekt UBA United Business Activities Holding AG , Sihleggstrase 23, 8832 Wollerau, Švicarska je vlasnik (..)**% udjela u ukupnom kapitalu u privrednom subjektu ZEPTER banka, dok je privredni subjekt Zepter International KD d.o.o, Cvijićeva bb, Kozarska Dubica, Bosna i Hercegovna, vlasnik (..)**% udjela u ukupnom kapitalu privrednog subjekta ZEPTER banka.

Privredni subjekt ZEPTER banka, dana 30. decembra 2006. godine, je postao vlasnik privrednog subjekta Zepter Passporta, preduzeća za turističku djelatnost i poslovne usluge d.o.o. Banja Luka.

Predmetnim Ugovorom je predviđeno da privredni subjekt UBA United Business Activities Holding AG, Sihleggstrase 23, 8832 Wollerau, Švicarska vlasničko udjel od (..)**% u privrednom subjektu ZEPTER banka proda privrednom subjektu VBI GROUP, dok privredni subjekt Zepter International KD d.o.o, Cvijićeva bb, Kozarska Dubica, Bosna i Hercegovna, vlasničko udjel od (..)**% proda privrednom subjektu VBBH.

Analiza relevantnog tržišta

Relevantno tržište, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4., 5. i 6. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta čini tržište određenih proizvoda /usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Relevantno tržište usluga u konkretnom slučaju je tržište univerzalnoga bankarstva i tržište lizinga, što podrazumjeva pružanje bankarskih usluga maloprodajnog i korporativnog bankarstva i usluga leazinga.

Budući da učesnici predmetne koncetracije djeluju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, relevantno tržište, u geografskom smislu smatrat će se cijela teritorija Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenoga, pod relevantnim tržištem predmetne koncetracije se podrazumjeva pružanje usluga u segmentu univerzalnog bankarstva i usluga leazinga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

U analizi relevantnog tržišta i procjenama tržišnog učešća učesnika predmetne koncetracije, korišteni su podaci Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Agencije za bankarstvo Republike Srpske, kao podaci iz prijave dostavljeni od učesnika predmetne koncetracije.
Tržišna udjel privrednog subjekta VBI GROUP, privrednog subjekta VBBH i privrednog subjekta ZEPTER banka, na dan 31. decembra 2006. godine, u ukupnoj bankarskoj aktivi Bosne i Hercegovine (Tabela 2.) iznose:

Tabela 2.

R.b	Banka	Aktiva (KM)	Tržišni udjel
1.	Raiffeisen banka Sarajevo	3.098.319.000,00	21,09%
2.	UniCredit Zagrebačka banka Mostar	1.859.462.000,00	12,65%
3.	Hypo AlpeAdria Banka Mostar	1.697.592.000,00	11,55%
4.	HVB Central Profit banka Sarajevo	1.279.190.000,00	8,71%
5.	Hypo AlpeAdria Banka Banja Luka	1.147,918.000,00	7,81%
6.	**Volksbank Sarajevo**	**557.097.000,00**	**3,79%**
7.	UPI banka Sarajevo	505.667.000,00	3,78%
8.	**Zepter Komerc Banka Banja Luka**	**244.956.000,00**	**1,66%**
9.	Ostale banke	4.303.468.000,00	28,96%
10.	TOTAL	14.693.669.000,00	100,0%
11.	**Ukupno sudionici koncentracije (6+8)**	**802.053.000,00**	**5,45%**

Analizirajući navedene podatke (Tabela 2.) zajednički tržišni udjel učesnika predmetne koncetracije u segmentu aktive na tržištu Bosne i Hercegovine je iznosilo ukupno 5,45%.

Maloprodajno bankarstvo

Bankarske usluge za stanovništvo (maloprodajno bankarstvo) obuhvaćaju, prije svega, depozite i račune, zajedničke fondove, penzione fondove i brokerske usluge na tržištu vrijednosnh papira, distribucija dividendi, itd.

Tržišni udjel privrednog subjekta VBI GROUP, privrednog subjekta VBBH i privrednog subjekta ZEPTER banka, na dan 31. decembra 2006. godine, na tržištu maloprodajnog bankarstva Bosne i Hercegovine (Tabela 3.) iznosi:

Tabela 3.

	(000 KM) Banka	Privatni depoziti	Tržišni udjel	Privatni krediti	Tržišni udjel	Ukupno	Prosjek
1.	Raiffeisen banka Sarajevo	1.149.008,00	27,32%	947.949,00	21,77%	2.096.957,00	24,5%
2.	UniCredit Zagrebačka banka Mostar	804.474,00	19,13%	661.881,00	15,20%	1.466.355,00	17,13%
3.	Hypo Alpe Adria Bank Mostar	352.840,00	8,39%	519.503,00	11,93%	872.343,00	10,19%
4.	HVB Central Profit banka Sarajevo	256.171,00	6,09%	374.326,00	8,6%	630.497,00	7,37%
5.	Hypo Alpe Adria Bank Banja Luka	200.255,00	4,76%	383.883,00	8,81%	584.138,00	6,82%
6.	**Volksbank Sarajevo**	**178.504,00**	**4,24%**	**283.034,00**	**6,5%**	**461.538,00**	**5,39%**
7.	UPI banka Sarajevo	114.795,00	2,73%	107.458,00	2,47%	222.253,00	2,6%
8.	**Zepter Komerc Banka Banja Luka**	**131.110,00**	**3,12%**	**49.978,00**	**1,15%**	**180.626,00**	**2,11%**
9.	Ostale banke	1.018.141,00	24,21%	1.026.735,00	23,57%	2.045.338,00	23,89%
10.	TOTAL	4.205.298,00	100,0%	4.354.747,00	100,0%	8.560.045,00	100,0%
	UKUPNO sudionici koncentracije (6+8)	**309.614,00**	**7,36%**	**333.012,00**	**7,65%**	**642.626,00**	**7,50%**

Zajednički tržišni udjel učesnika predmetne koncetracije u segmentu maloprodajnog bankarstva (Tabela 3.) je iznosio 7,36% u segmentu privatnih depozita, te 7,65% u segmentu privatnih kredita, dok je prosječan tržišni udjel učesnika koncetracije u segmentu maloprodajnog bankarstva, iznosi 7,50%.

Korporativno bankarstvo

Korporativno bankarstvo obuhvaća širok obim bankarskih usluga koje se generalno nude korporativnim klijentima uključuju depozite, kredite, novčane transakcije, kreditna pisma, međunarodne isplate, itd.

Tržišni udjel privrednog subjekta VBI GROUP, privrednog subjekta VBBH i privrednog subjekta ZEPTER banka, na dan 31. decembra 2006. godine, na tržištu korporativnog bankarstva na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine (Tabela 4.) iznosi:

Tabela 4.

	(000 KM) Banka	Korporativni depoziti	Tržišni udjel	Korporativni krediti	Tržišni udjel	Ukupno	Prosjek
1.	Hypo Alpe Adria Bank Mostar	1.141.579,00	16,89%	786.929,00	17,69%	1.928.508,00	17,21%
2.	Raiffeisen banka Sarajevo	924.032,00	13,67 %	912.414,00	20,51%	1.836.446,00	16,39%
3.	Hypo Alpe Adria Bank Banja Luka	802.801,00	11,88%	519.518,00	11,68%	1.322.319,00	11,8%
4.	UniCredit Zagrebačka banka Mostar	646.923,00	9,57%	381.707,00	8,58%	1.028.630,00	9,18%
5.	HVB Central Profit banka Sarajevo	753.515,00	11,15%	271.620,00	6,1%	1.025.135,00	9,15%
6.	UPI banka Sarajevo	277.136,00	4,1%	160.249,00	3,6%	437.385,00	3,9%
7.	**Volksbank Sarajevo**	**108.323,00**	**1,6%**	**90.248,00**	**2,03%**	**198.571,00**	**1,77%**
8.	**Zepter Komerc Banka Banja Luka**	**71.752,00**	**1,06%**	**82.480,00**	**1,85%**	**154.232,00**	**1,38%**
9.	Ostale banke	2.031.765,00	30,06%	2.507.945,00	27,96%	3.276.047,00	28,22%
10.	TOTAL	6.757.826,00	100,0%	4.449.447,00	100,0%	11.207.273,00	100,0%
11.	**UKUPNO sudionici koncentracije (7+8)**	**180.075,00**	**1,66%**	**172.728,00**	**3,88%**	**352.803,00**	**3,15%**

Zajednički tržišni udjel učesnika predmetne koncetracije na tržištu korporativnog bankarstva (Tabela 4.) iznosi 1,66% u korporativnim depozitima, u korporativnim kreditima 3,88%, dok je prosječan zajednički tržišni udjel učesnika koncetracije u segmentu korporativnog bankarstva iznosi 3,15%.

Poslovna mreža

Tržišni udjel privrednog subjekta VBI GROUP, privrednog subjekta VBBH i privrednog subjekta ZEPTER banka u poslovnoj mreži Bosni i Hercegovini, na dan 31. decembra 2006. godine (Tabela 5.) iznosi:

Tabela 5.

	Poslovne jedinice	Broj	Tržišno udjel
1.	**Volksbank**	**22**	**2,46%**
2.	**Zepter Komerc Banka Banja Luka**	**23**	**2,58%**
3	Ostale	848	94,96%
4.	Ukupno Bosna i Hercegovina	893	100,0%
5.	**Ukupno sudionici koncentracije (1+2)**	**45**	**5,04%**

Privredni subjekt VBBH obavlja poslovne djelatnosti putem mreže od 22 poslovne jedinice (13 filijala i 9 šaltera), dok privredni subjekt ZEPTER banka putem mreže od 23 poslovnih jedinica (12 filijala, ekspozitura 1, agencija 6 i šaltera 4 unutar Filijale Banja Luka).

Poslovna mreža učesnika koncentracije na relevantnom tržištu Bosne i Hercegovine sastojala se od ukupno 45 poslovne jedinice što je 5,04% ukupnog broja poslovnih jedinica banaka u Bosni i Hercegovini.

Tržišno udjel u segmentu leazinga

Prema podacima iz Prijave tržišni udjel učesnika koncetracije u segmentu leazinga Bosne i Hercegovine, na dan 31. decembra 2006. godine (Tabela 6.) iznosi:

Tabla 6.

	VB BH leasing		**Tržište Bosne i Hercegovine**
Sektor djelovanja	**Tržišno udjel**	**ukupno KM**	**ukupno**
Vozila	(..)**%	(..)**	171.962.000,00
Mašine	(..)**%	(..)**	113.943.000,00
Nekretnine	(..)**%	(..)**	177.570.000,00
Ostalo	(..)**%	(..)**	3.919.000,00
Ukupno učesnici koncentracije	**6,34%**	**29.642.000,00**	**476.394.000,00**

Tržišni udjel privrednog subjekta VBBH leasinga u segmentu leazinga (Tabela 6.) u Bosni i Hercegovini je iznosilo 6,34%, dok privredni subjekt ZEPTER banka nema tržišnog udjela.

Procjena tržišnog udjela glavnih konkurenata učesnika koncentracije, prema podacima iz Prijave, u segmentu leazinga na tržištu Bosne i Hercegovine, na dana 31. decembra 2006. godine (Tabela 7.) iznose:

Tabela 7.

(000) KM	**RAIFFEISEN leasing**		**HYPO leasing**		**Ostali**	
Sektor djelovanja	**Tržišno udjel**	**ukupno**	**Tržišno udjel**	**ukupno**	**Tržišno udjel**	**ukupno**
Vozila	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	14,0%	23.519,00
Mašine	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	9,0%	10.282,00
Nekretnine	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	26,0%	46.570,00
Ostalo	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	0,0%	0,0
Ukupno	(..)**%	**(..)****	**(..)**%**	**(..)****	**17.19%**	**80.371,00**

Najveći tržišni udjel u segmentu leasinga na teritoriji Bosne i Hercegovine (Tablica 7.) ima privredni subjekt HYPO leasing sa (..)**%, dok privredni subjekt RAIFFEISEN leasing ima (..)**% tržišnog učešća.

Procjena koncetracije

Konkurencijsko vijeće je nakon procjene i analize podataka i činjenica u postupku donošenja predmetnog Rješenja, utvrdilo da koncetracija predmetnih privrednih subjekata ne spriječava, ograničava ili narušava tržišnu konkurenciju u oblasti pružanja bankarskih usluga i usluga leazinga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, već ista osigurava pojačanu tržišnu konkurenciju na teriroriji Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, pri ocjeni predmetne koncetracije Konkurencijsko vijeće je posebno imalo u vidu da se namjeravanom koncetracijom značajno ne povećavaju tržišna udjel učesnika koncetracije na relevantnom tržištu bankarskih usluga i usluga lizinga (Tabele 2.-7),

te u skladu s tim ne stvara se vladajući položaj koji bi za posljedicu mogao imati značajno narušavanje tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Podnosilac prijave naveo je niz pokazatelja kojima dokazuju da će provođenje namjeravane koncetracije proizvesti pozitivne efekte za privredu i potrošače. Također, učesnici koncetracije smatraju kako će ova koncetracija osigurati dalje jačanje konkurencije na bankarskom tržištu, dalju konsolidiranje bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini, kao i dalje poboljšanje kvaliteta u pružanju usluga (npr. kroz snižavanje cijena proizvoda ili usluga, povećanje kvaliteta proizvoda ili usluga, povećanje i proširivanje mogućnosti izbora proizvoda ili usluga za potrošače).

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncetraciju dopuštenom, u smislu člana 18. stavka (2) Zakona, i odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Administrativna taksa

Na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. tarifni broj 107. stav (1) tačka d) 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06) podnosilac Prijave je obavezan uplatiti administrativnu taksu u iznosu od 2.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Gordan Raspudić